

Białystok, 9a de aŭgusto 2023

Mateo 17:1-9

Karaj gefratoj en Kristo,

Tre konata teksto, almenaŭ por la kristanoj. Estas interese esplori ĝin iom pli detale.

Kiam oni supraĵe legas aŭ aŭdas ĝin, oni mistrafas multajn aferojn.

Tiu teksto situas Jesuon en la historio de la savo, en la plano de Dio.

Ĝi estas kiel epifanio, manifestiĝo de la dieco de Jesuo, de la interveno de Dio.

Antaŭ kelkaj tagoj, mi komentis okaze de funebra ceremonio la psalmon 121, teksto elektita de la mortintino. Ŝi ankaŭ elektis la kantotajn himnojn.

Tiu psalmo apartenas al la psalmoj de la suprenirado, kantata dum la pilgrima irado al Jerusalemo. Ĝi estas psalmo de laŭdo, de konfido en Dio. Ĝi estas kredkonfeso. La pilgrimantoj supreniras al la monto Cion, t.e. Jerusalemo, kie Dio ĉeestas.

Ekde la monto Sinaj dum la eliro el Egiptio, la monto estas loko por manifestiĝo de la ĉeesto de Dio. Ĉi tie Li manifestiĝis al eta grupo, tri disĉiploj.

Kaj ĉi supre, la disĉiploj vidis mirindaĵon, la vizaĝo de Jesuo brilas, lia vestaĵo aperas blankega.

Memoru, kiam Moseo revenis el la monto kie li renkontis vizaĝ' al vizaĝo Dion, li ne konsciis ke lia vizaĝo brilas.

Kaj kiel hologramo aperas al la okuloj de la tri disĉiploj kaj Moseon kaj Elijan. Ili interparolis kun Jesuo, pri Jesuo eble. Tie renkontiĝas la leĝo, la Torao, en formo de Moseo, kaj la profetoj en formo de Elija. La Leĝo kaj la Profetoj, tio estas la tuta hebrea Biblio, nia Malnova aŭ unua Testamento, ili parolas pri Jesuo, ili dialogas kun Jesuo.

Ni restas en la rakonto pri la dezerto. Petro parolas. La teksto diras ke li respondas, sed oni ne konas la demandon, eĉ ĉu estis vere demando. Petro proponas fari tendojn. La Esperanta Biblio bone tradukis "laŭbojn". Tiuj estas konstruitaj de la popolo, kaj ankaŭ de la nunaj judoj, por rememorigi pri la eliro el Egiptio kaj la 40 jaroj en la dezerto. La vorto ĉi tie uzata en la greka originalo estas kaj tiu laŭbo, kaj tendo, sed ankaŭ la tabernaklon, loko kie ĉeestas Dio. Petro volas konservi la nunan situacion.

Poste alvenas la nuboj. Denove aludo al la dezerta vojaĝo, kiam en nuboj Dio gvidis la popolon, en nuboj kaj en fajrokolono. Tie luma nuboj superombros la disĉiplojn.

El tiu nuboj venas voĉoj. Proklamo pri Jesuo : Tiu estas mia Filo. Aŭskultu lin.

Petro volis paroli. Li devas aŭskulti. Petro volis fari. Li devas aŭskulti.

Post la aŭdado, la tri disĉiploj falas vizaĝon teren. Ne estas kiel estis por Moseo. Ne estas kiel por Jesuo. Ambaŭ vizaĝoj brilas. La disĉiploj timis, vere timis. Kompreneble, la ĉeesto de Dio estas timiga, danĝera. Almenaŭ tion ripetas la tekstoj, kiujn ili bone konis.

Sed anstataŭe, Jesuo moviĝas al ili : li alproksimiĝas kaj tuŝas ilin. Tiel estas vere la ĉeesto de Dio.

Vekiĝu, li diris, kaj ne timu. Tiam ili levas la okulojn, ĉu al la monto kiel diras la 121a psalmo ? Kaj jen, Jesuo estas sola.

Post la emocio, oni malsupreniras el tiu monto. Kaj ili ricevas strangan ordonon de Jesuo : Rakontu al neniu. Kion rakonti ? Ĉu vizio ? Ĉu vidado ? Ĉu bildo ? Ĉu imago ? Ĉu renkonto ? Ĉu spektaklo ? Ĉu strangaĵo ? Ĉu mirindaĵo ? La vorto povas havi ĉiujn ĉi tiujn signifojn.

Ĝis la Filo de homo vekigiĝas el la mortintoj. Same kiel la disĉiploj antaŭ kelkaj minutoj vekigiĝis post la tuŝo de Jesuo. La vorto tie uzata estas unu el la du grekaj vortoj por la releviĝo de Jesuo, por la

resurekto. Ili estas preskaŭ sinonimaj. La ĉi tiea pli signifas vekigi kiam la alia pli signifas leviĝi, stariĝi.

Post la vidado, post la vekigo, venas la ekiro. Kiuj vortoj devas resti al ni por nia pilgrimado en nia mondo ? Kiuj paroloj ? Kiuj instigoj ?

Petro volis fari, meti, lokigi tendojn, laŭbojn. Tiuj estas ĉiam provizoraj, sed Petro deziris resti tie, ĉar estis bone por li. Tamen, tio ne estas la intenco de Dio.

La intenco de Dio por ni ne estas fari, ne estas konservi, la intenco de Dio por ni estas aŭskulti.

La rilato al Dio, ĉu oni nomu tion religio aŭ ne, estas aŭskulti, ne estas fari.

La kunparolo inter Jesuo, Moseo kaj Elija diras ke ne estas rompiĝo inter la Malnova Testamento, la hebrea Biblio kaj nia Nova Testamento. Tion bone komprenis la Eklezio ekde la komenco, ĉar ŝi konservis la tekston de la hebrea Biblio, de la juda Biblio, la prapatroj komentis tiujn tekstojn. Kristanismo ne anstataŭas judismon. Ili ambaŭ restas sub la promesoj de Dio. Sufiĉas relegi kelkajn ĉapitrojn de la epistolo de Paŭlo al la Romanoj.

Kvankam en ĉi tiu teksto, Dio, la Patro, neniam estas nomata. Sed multaj detaloj indikas ke li ĉeestis en tiu momento. La luma vizaĝo de Jesuo, la nubo, la voĉo. Eĉ kiel ofte, la uzo de la greka verbo "ἐγένετο" kvankam ŝajne tute simpla, oftege indikas la diecon de Jesuo.

La lumo dia estas tiu lumo kiu iras en la ombron, kiu rivelacias la ombron. Kiom da ombro en nia koro, en nia vivo ? Ĉu ni pretas elteni la lumon de Dio ? Ĉu ni falas sur nian vizaĝon ? Jesuo alproksimiĝas kaj tuŝas nin : Vekiĝu, ne timu.

La disĉiploj post la vekigo levis siajn okulojn. Al Jesuo, al la monto ? Kaj post levado, post tiu leviĝo, ili malsupreniris. Por tiu momento en fakte alia mondo, ili revenas al la malsupra vivo, kun memorajoj. Ili poste komprenis ke Jesuo apartenas ankaŭ al tiu alia mondo. Al tiu mondo oni povas aparteni tra aŭskultado, ne tra farado.

Troviĝas ankaŭ en tiu rakonto la komparo inter vidado kaj aŭdado. Oni legas vortojn kun la sama radiko : la okuloj : kiam Moseo kaj Elija aperis al iliaj okuloj, kaj post la vekigo, ili levas la okulojn, Sur la monto, subite ili vidas kun Jesuo Moseon kaj Elijan. Post la vekigo, ili vidas Jesuon sola. Sed ĉu ili komprenis ? Ŝajne ne. Antaŭ ol paroli pri io vidata, oni devas kompreni pri kio temas. Ili komprenos post la releviĝo de Jesuo. Gravas la proklamo de la voĉo : Aŭskultu lin. Se vi volas kompreni, se vi volas paroli, vi unue devas aŭskulti.

Ili devis aŭskulti Jesuon. Kaj ni ? Jesuo ne plu estas inter ni. Tamen la respondo estas en la rakonto mem. Ni devas aŭskulti la parolojn interŝanĝitajn inter la tri sur la monto, inter Jesuo, Moseo kaj Elija, ni devas aŭskulti ambaŭ partojn de nia Biblio, la Leĝon kaj la Profetojn (kaj ankaŭ la psalmojn), t.e. nian Malnovan Testamenton (ankaŭ dirita Unua Testamento) kaj la Novan Testamenton. La lasta nek nuligas nek anstataŭas la unuan. Ili dialogas inter si.

Kiam oni ne komprenas, oni faras kiel Petro, oni interrompas la parolantojn. Kaj kio okazis ? Dio mem interrompis Petron. Aŭskultu lin !

Kion do diri ? Kiam Dio manifestiĝas en via vivo, ne restu mirantaj. Malsupreniru, aŭskultu kaj poste vi povos rakonti kion vi travivas, kion vi travivis. Sed nepre aŭskultu lin ! Vekiĝu ! Ekstaru ! Kaj ne timu ! La Filo de homo releviĝis !

Amen.